

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009.

EMBERISMERET ÉS ETIKA

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

Projekt

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Projekttemák

A művelődés szinterei

5. oldal

- Vizsgálja meg lakókörnyezetében a szabadidő eltöltésének lehetőségeit! Értékelje az adott település, városrész művelődési szokásait! Tárja fel az ebben rejlő erkölcsi problémákat is!
- Készítsen interjút művelődési házak, faluházak, könyvtárak dolgozóival, hogyan látják a művelődési szokások alakulását környezetükben, milyen erkölcsi, anyagi okok befolyásolják ezen művelődési intézmények látogatását!

A női karrierépítés etikai vonatkozásai

14. oldal

- Elemezze az ambíciók, a munkahelyi előrelépés erkölcsi gondjait, problémáit! Mutasson rá a hagyományos női szerepek, a társadalmi elvárások és a karrierlehetőségek ellentmondásaira!
- Készítsen interjút sikeres életpályájú nővel abból a szempontból, hogy milyen nehézségekkel kellett megküzdniük céljaik eléréséért!

Ismerkedési, társkeresési szokások régen és ma

22. oldal

- Mutassa be a társkeresés szokásait, változásait a századfordulótól napjainkig! Értékelje ennek etikai vonatkozásait!
- Készítsen felmérést környezete internethasználati szokásairól! Tárja fel ennek szerepét a társkeresésben! Világítson rá az erkölcsi dilemmákra!

Az elkészült projektmunka értékelése

Írásbeli vizsga – projektmunka készítése (Maximálisan 80 pont adható.)

I. A projektkészítés folyamatának értékelése (Maximálisan 30 pont adható.)

Szempontok		Maximális pont	
A vizsgázó önálló részvétele a projekt készítésében	Önállóság a téma feldolgozásában.	2	
Konzultációkon való részvétel	Konzultációkon való aktív részvétel, pontos felkészülés a munka elkészítéséhez.	4	
K O M P E T E N C I Á K	Az információk kezelése, probléma-felismerés, probléma-megoldó-képesség, széles körű alkalmazási ismeretek	<ul style="list-style-type: none"> •A munkanapló folyamatos vezetése. 4 •Portfóliójában bemutatja a készítés folyamatához kapcsolódó anyagait, jegyzeteit, részfejezetét, a dolgozat készítése közben keletkezett produktumot. 2 •Írásban megfogalmazta hipotézisét vagy célkitűzését, bemutatta a téma kiválasztásával kapcsolatos vizsgázói motivációkat, s indokolta a témaválasztást. 2 •Tervezet, illetve hálóterv készítése a munka ütemezésére. 2 •A konzultációkon kitűzött határidők pontos betartása. 2 •Nyersvázlat, illetve részfejezet elkészítése. 2 	
	Nyelvi kultúra, kommunikáció, értő olvasás, szövegalkotás	<ul style="list-style-type: none"> •A projektmunkával kapcsolatos személyes élmények megfogalmazása a konzultációk alkalmával és a munkanaplóban. 2 •A konzulenssel és más érintett személyekkel való jó együttműködés. 2 •A szakirodalom megértése, értő feldolgozása. 4 •A munkanapló, a tervezet tartalma, valamint a konzultációkon való szóbeli megnyilvánulásai logikusan felépítettek, nem tartalmaznak súlyos nyelvtani, nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat. 2 	
	Összesen		30

Megjegyzés: Amennyiben a vizsgabizottság úgy ítéli meg, hogy a projektmunka nem önálló szellemi terméke a vizsgázónak, akkor a vizsgabizottság jelzése után az iskola igazgatója a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet 23. § (2) bekezdés alapján járjon el!

II. Javítási útmutató a kész vizsgamunka tartalmának, eredményének értékeléséhez (Maximálisan 50 pont adható.)

1. Írásos dolgozat típusú projekt értékelése (50 pont)
2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése
 2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése (10pont)
 2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)
3. Szervezésen alapuló projekt
 3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése (30 pont)
 3. b) A lebonyolítás módjának értékelése (20 pont)

Szóbeli vizsga

A projektmunka megvédésének értékelése (Maximálisan 20 pont adható.)

Megjegyzés: Az értékelő tanárnak az útmutatóban található értékelő lapokból lehetősége van annyi példányt másolni, amennyi a vizsgázók száma, ezáltal külön egyéni értékelő lapot nem kell készítenie. (A szóbeli vizsga másik feladatának, a tétel kifejtésének értékelési szempontjait a vizsgáztató iskolának kell elkészítenie.)

A vizsgázó a szóbeli érettségi vizsgán megvédi a vizsgamunkáját. A védés során a vizsgázó röviden bemutatja az általa elkészített projektet, és válaszol a vizsgabizottság által feltett kérdésekre.

A vizsgabizottság, illetve az elnök előzetes engedélyével bemutatható a képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló vizsgadarab. Az erre felhasznált idő nem számít bele az érettségiző szóbeli feleletének vizsgaidejébe. A vizsgadarab közös megtekintése viszont lehetővé teszi, hogy a bizottság tagjai is érdemi kérdéseket tegyenek fel, megismerjék az érettségiző munkáját.

A szóbeli védés alkalmával a portfólióban található anyagok (hipotézis, terv, hálóterv, nyersvázlat, bibliográfia stb.) bármelyikét a vizsgázó felhasználhatja szemléltetésre, használatára az értékelő tanár bátoríthatja.

A vizsgázó projektmunkájának bemutatását az értékelő tanár – a rendelkezésre álló kevés idő miatt – megszakíthatja, hogy maradjon elegendő idő a bizottság kérdéseire is.

A vizsgázót a pontozásban nem érheti hátrány, ha a bizottság bármely tagja nem a projekthez kapcsolódó kérdést tesz fel, és arra az érettségiző nem tudja a választ.

A projektmunka megvédésének értékelésekor az alábbi szempontokat kell figyelembe venni, és a 20 pont felosztásával kialakított részpontszámokat ez alapján kell felosztani:

Szempontok	Maximális pont
A vizsgamunka lényegi elemeinek és az egyéni munka konkrétumainak bemutatása.	6
Ismerteti a projektkészítés során szerzett néhány egyéni tapasztalatát.	4
Szaknyelv, szakmai ismeretek alkalmazása.	4
A vizsgabizottság által feltett 2-4 kérdés megválaszolása, témátartás, lényegkiemelés.	4
Világosság, nyelvhelyesség, a felelet felépítettsége.	2
Összesen	20

1. projekttema: A művelődés szinterei

1. Az írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	
A dolgozat egyedisége	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját szellemi terméke. Az idézeteket, hivatkozásokat pontosan feltünteti	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	•Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (10-15 oldal).	2	
	•A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek.	2	
	•A dolgozat tagolása arányos. •A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	6	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag meg-alapozott címadás	A cím a tartalommal összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes. Ráirányítja a figyelmet a művelődési lehetőségek és a szabadidő valós eltöltésének ellentmondásaira.	2
	Feladat-megértés, probléma-felismerés, probléma-megoldás keresése	•A munka tartalma megfelel a választott témának, a művelődés, a szabadidő eltöltésének erkölcsi kérdéseit állítja a középpontba. A vizsgázó az írásos dolgozat típusú projekthez kapcsolódó műfajokkal szemben támasztott követelményeket betartja. •A projektmunka tartalmaz önálló kutatási tevékenységet (például interjúkészítés, kérdőív-készítés esetében), esetleg eredményt. (Például interjút készít humán szervezőkkel, könyvtárosokkal a művelődési szokások alakulásával kapcsolatban.)	4
			4

K O M P E T E N C I Á K	A projekt elméleti meg- alapozása, az informá- ciók komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. (Például a vizsgázó ismeri az életmódok, értékrendszerek és a művelődési szokások kapcsolatát. Látja a társadalom értékzavaros jelenségeit. Megmutatja a média közízlésformáló szerepét.) Információit többféle műveltségi területről szerzi (például szociológia, szociálpszichológia, etika, kultúratörténet). Képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például képes az olvasási szokások alakulását a társadalmi környezet, az iskolai elvárások, az egyén motivációi alapján vizsgálni.) •Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű olvasása (például Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Kovalcsik József: A kultúra csarnokai, Vitányi Iván: A magyar társadalom kulturális arca). •A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja (például: motiváció, szocializáció, értékek, ízlés, kultúra, boldogság, csoportthatás, kortárs kapcsolatok, mintakövetés, szegénység, hátrányos helyzet, emberi jogok). 	6
	A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	<ul style="list-style-type: none"> •A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontoz. A vizsgázó megtalálja a legfontosabb csomópontokat. (Például a vizsgázó látja az anyagi helyzet hatását a művelődésre. Érzékelteti a társadalmi elvárások, a média hatását a fiatalok szórakozási formáinak alakulására. Bemutatja a művelődési intézmények gondjait, próbálkozásait a látogatottságuk fenntartásában.) •A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére (például látja a hátrányos helyzet és a szabadidő-eltöltés módjainak összefüggéseit). •Képes következtetések levonására (például tudja, hogy a divat hatással van a szórakozási formák kialakulására, látja, hogy a különböző társadalmi rétegek másképpen töltik szabadidejüket). 	2
			2

	A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	<ul style="list-style-type: none"> •Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a megadott téma vizsgálatára. (Például hipotézis lehet: A fiatalok szabadidejük nagy részét az internet előtt töltik, kevesen járnak színházba, moziba. Cél lehet: egy település művelődési intézményeinek működése és az igényekhez való alkalmazkodás problémáinak bemutatása.) •Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére. 	2 2
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. Fontos szempont, hogy a kérdést ne elvontan, hanem saját környezetében, lakóhelyén vizsgálja. (Például bemutatja környezete művelődési szokásait.)	2
	Önkifejező-képesség	Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, az írásos anyag tartalmazza a szerző saját véleményét (például képes elmondani saját álláspontját az olvasással, színházba járással kapcsolatban).	4
Összesen			50

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	Az írásos anyag a célhoz igazodik, sor kerül a cél megvalósulásának értékelésére is. (Például cél lehet egy korosztály, egy társadalmi csoport véleményének bemutatása a művelődési szokásokkal kapcsolatban.)	2
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes a lényegi elemek, ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például a vizsgázó elsősorban az értékproblémák szempontjából foglalkozik a művelődési szokások alakulásával.)	2
	A projektmunka elméleti megalapozása	Mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatásmechanizmusát, a választott műfaj sajátosságainak ismeretét, mind a témához kapcsolódó elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia. Az elméleti ismeretek megfogalmazódnak, azokat megfelelően alkalmazza az érettségiző. (Például látja a szocializáció szerepét az egyén ízlésvilágának kialakulásában, művelődési igényei megjelenésében.)	4
	Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, és nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
Összesen		10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)

Szempontok		Maximális pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	•A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.	2
	•A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang.	6
	•Jól megállapítható a szerző saját véleménye (például a televízió által kínált műsorok személyiségformáló, kultúráközvetítő szerepéről).	2
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	•A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.	4
	•Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.	2
	•Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan, megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát.	2
Szakmailag megalapozott címadás	A cím a témával összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes, utalhat a választott műfajra. (Például érzékelteti a színházak bizonytalanságait, kételyeit a színdarabválasztásban, vagy kitér a közönség becsalogatásának lehetőségeiben rejlő erkölcsi dilemmákra.)	2
K O M P E T E N C I Á K A feladat megértése	A munka tartalma megfelel a kiírt és választott témának, a művelődés színtereit veszi sorba, s ezek működésének erkölcsi vonatkozásait állítja a középpontba. Betartja a választott műfaj sajátosságait, követelményeit.	2
A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	•A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontoz, megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések (például a vizsgázó láttatja a televíziózás előnyeit, hátrányait).	4
	•Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja, ábrázolja. (Például bemutatja a művelődési házak dolgozóinak és a rendezvényeket látogatók véleményét is az intézmény programjaival kapcsolatban.)	4

A projekt készítésének szakmai meg-alapozása	<ul style="list-style-type: none"> •A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. (Például a vágási technika, a kameraállítás jól érzékelteti a vizsgázó által közvetített gondolatokat az ízlésvilág átalakulásával, a művészetek háttérbe kerülésével kapcsolatban.) •A szakmai ismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (például képnyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás, montázstechnika) megfelelően alkalmazza. 	4
		4
A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. (Például bemutatja egy faluház mindennapjait, beszél gondjairól, sikereiről.)	2
Összesen		40
A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekthez mellékelt írásos anyag és a képi vagy elektronikus vizsgadarab összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50

3. Szervezésen alapuló projekt

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját munkája. A dolgozat alapján egyértelműen azonosítható, hogy a szervezés folyamatában mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye, és mit végzett például a többi szervező. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatokat, a rendezvény fontosságát, szerepét a megcélzott közösség életében.	4
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	•Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (3-5 oldal). A dolgozat tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	4
	•A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek.	2
	•Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait.	2
K O M P E T E N C I K Cél- meghatározás és Mértékelés	•Az írásos anyag a rendezvényszervezés céljához igazodik, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatokat. (Például a vizsgázó eldönti, kiket hív meg a programra, és meghatározza a vitasorozat témáját: milyen erkölcsi problémák jelennek meg a közösségi házak látogatottságával kapcsolatban.)	4
	•Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére is.	2

K O M P E T E N C I Á K	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatokat, összefüggéseket felismerésére. (Például képes a tartalmi elemeket megfelelően csoportosítani; meg tudja tervezni a vita menetét és a várható reakciókat.) •A tanuló törekszik a lényegi elemek hangsúlyozására. (Például vigyáz a témától való elkanyarodás veszélyeire. Próbálja kérdéseit a közösségi házak működésének gondjai, örömei erkölcsi kérdései mentén megfogalmazni.) 	2
	A projektmunka elméleti megalapozása	<ul style="list-style-type: none"> •Az elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia, a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei megjelennek, azokat megfelelően alkalmazza. (A vizsgázó rendelkezik például szociológiai, pszichológiai, etikai, szociálpszichológiai, jogi ismeretekkel.) •Rávilágít a szervezés jogi, gazdasági feltételeire. 	4
	Összesen		30

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése

Szemponatok, kompetenciák		Maximális pont
Önálló munkavégző és kezdeményező-képesség	A vizsgázó által a szervezésre, lebonyolításra fordított időmennyiség dokumentáltan az érettségéhez méltó.	2
	A tanuló motiváltsága megfelelő mértékű, önmaga javasol, áll elő ötletekkel. Megállapítható, hogy a vizsgázó a szervezésben mit végzett önállóan, irányítóként, munkatársként.	4
A figyelemfelkeltés és az érdeklődés megtartásának képessége	<ul style="list-style-type: none"> •A rendezvény meghirdetésének körülményeinél a figyelem felkeltése ötletes, többfajta információhordozót is használ, vagy tükröződik a személyes meggyőzésre tett erőfeszítés. •A szervezés folyamatában a vizsgázó képes a megfelelő tájékoztatásra. A tanuló képes a kapcsolatteremtésre, számára esetleg idegen környezetben is jól kommunikál. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •A szervezés folyamatában a vizsgázó képes a megfelelő tájékoztatásra. A tanuló képes a kapcsolatteremtésre, számára esetleg idegen környezetben is jól kommunikál. 	2
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	<ul style="list-style-type: none"> •A célhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő. Az események időtartama arányos. (Például a vitasorozat esetében ügyel a bevezetés időtartamára, nehogy az esemény egész idejének rovására menjen.) 	2
	A helyszín megválasztása megfelelő, a költségigények meghatározása megfelelő módon megtörtént.	
	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgázó képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például a vizsgázó ismeri a meghívott szakemberek és a közönség állásfoglalását, vélekedését a témával kapcsolatban; össze tudja hangolni a hallgatóság álláspontját, a meghívott vendégek reagálásait a művelődési lehetőségek problémáival kapcsolatban.) •Az esemény menetének összefogása, irányítása megvalósult. A rendezvény értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént. 	2
Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és problémamegoldó-képesség	<ul style="list-style-type: none"> •A tervezés és lebonyolítás során az esetlegesen várható gátló, zavaró tényezők megoldását megtervezte a vizsgázó (esőnap, helyszín, áramhiány, rendzavarás stb.). •A tanuló képes volt a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére, az akadályok leküzdésére, megoldotta a váratlan helyzeteket, reagált a felvetésekre. 	2
		2
Összesen		20
A szervezésen alapuló projekt összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50

2. projekttema: A női karrierépítés etikai vonatkozásai

1. Írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont
A dolgozat egyedisége	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját szellemi terméke. Az idézeteket, hivatkozásokat pontosan feltünteti	2
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (10-15 oldal). •A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek. •A dolgozat tagolása arányos. •A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. 	2
		2
K	Szakmailag meg-alapozott címadás	2
O		
M	Feladat-megértés, probléma-felismerés, probléma-megoldás keresése	4
P		
E		4
T		
E		4
N		
C		4
I		
Á		4
K		

K O M P E T E N C I Á K	A projekt elméleti meg-alapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. (Például a vizsgázó ismeri a hagyományos férfi és női szerepek kialakulásának okait. Tudja, hogy az előítéletek nagyban megnehezítik a nők karrierépítését. Látja az értékek jelentőségét a szerepelvárások esetében. Tudja, hogy a kultúrák eleve megszabják a nők társadalmi helyét, s ezen változtatni nagyon nehéz. Ismeri a szerepkonfliktus fogalmát.) Információit többféle műveltségi területről szerzi (például szociálpszichológia, szociológia, etika, történelem, vallástörténet, jog). Képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például képes a női szerepkonfliktus jelenségét a közvélemény, a férfi társadalom vélekedése szempontjából bemutatni.) 	6
		<ul style="list-style-type: none"> •Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű olvasása (például Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Csepeli György: Szociálpszichológia, Palasik Mária: A karrier és a nemek. Nők és férfiak a tudományos pályán. Rózsa Orsolya: Esélyegyenlőség nők és férfiak között). 	2
		<ul style="list-style-type: none"> •A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja (például: szerepek, szerepelvárás, értékkonfliktus, értékrendszer, szocializáció, előítélet, deviancia, frusztráció, szerepzavar, önértékelés, önbizalom, bátorság, elhivatottság, tisztelet). 	2
	A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	<ul style="list-style-type: none"> •A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontoz. A vizsgázó megtalálja a legfontosabb csomópontokat. (Például a vizsgázó látja a női szerepek sajátosságait. Tudja, hogy a munkahelyi ambíciók és a család utáni vágy sokszor ellentmondásba ütközik. Látja a hagyományos nemi szerepek átalakulását. Képes megoldási javaslatokat adni a szerepkonfliktusok feloldására.) •A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére (például látja a hagyományok visszahúzó erejét a nők karrierépítésében, felismeri a gyermekvállalás és a munkahelyi ambíciók erkölcsi dilemmáit). •Képes következtetések levonására (például tudja, hogy a családban élő nők leterheltségén elsősorban a családtagok tudnak segíteni; látja az állandó stressz személyiség- és egészségromboló hatásait). 	2 2

K O M P E T E N C I Á K	A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	<ul style="list-style-type: none"> •Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a megadott téma vizsgálatára. (Például hipotézis lehet: A nők karrierépítése még nem természetes a társadalom számára. Cél lehet: sikeres női sorsok bemutatása; jövőelképzések elemzése egy adott korcsoportban, a vizsgázó saját környezetében.) •Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére. 	2
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. Fontos szempont, hogy a kérdést ne elvontan, hanem saját környezetében, lakóhelyén vizsgálja. (Például interjút készít a saját iskolája diákjaival, hogyan vélekednek a karriert építő nőkről; milyen társat képzelnek el maguknak.)	2
	Önkifejező-képesség	Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, az írásos anyag tartalmazza a szerző saját véleményét (például megfogalmazza gondolatait saját női karrierépítésének erkölcsi kérdéseivel kapcsolatban).	4
Összesen			50

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	Az írásos anyag a célhoz igazodik, sor kerül a cél megvalósulásának értékelésére is. (Például cél lehet ifjú házaspárok véleményének bemutatása saját ambícióik megvalósításáról közös életük során.)	2
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes a lényegi elemek, ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például a vizsgázó érzékelteti a média szemléletformáló hatását a női karrierépítésre.)	2
	A projektmunka elméleti megalapozása	Mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatásmechanizmusát, a választott műfaj sajátosságainak ismeretét, mind a témához kapcsolódó elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia. Ezen túl az elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza is a vizsgázó. (Például látszik, hogy érti a hagyományos nemi szerep felfogások és a céltudatos nők szerepvállalásának ellentmondásait, és az ebben rejlő erkölcsi dilemmákat.)	4
	Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, és nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
Összesen		10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése

Szempontok		Maximális pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	•A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.	2	
	•A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang.	6	
	•Jól megállapítható a szerző saját véleménye például a szingliséggel kapcsolatban.	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	•A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.	4	
	•Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.	2	
	•Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan, megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát.	2	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag megalapozott címadás	A cím a témával összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes, utalhat a választott műfajra. (Például utal a férfiak bizonytalanságára, kételyeire a nők ambícióival kapcsolatban.)	2
	A feladat megértése	A munka tartalma megfelel a kiírt és választott témának, a női karrierépítés erkölcsi kérdéseit állítja a középpontba. Betartja a választott műfaj sajátosságait, követelményeit.	2
	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	•A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontoz, megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések (például a vizsgázó láttatja a nőies viselkedés fontosságát, illetve az a női vezető elfoglaltságának hatását a családi életére). •Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja, ábrázolja. (Például ütközteti a különböző álláspontokat a női vezetők megítélésével kapcsolatban.)	4
	A projekt készítésének szakmai megalapozása	•A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. A vizsgázó kérdéseit a megfelelő ismeretek alapján teszi fel (például látszik, hogy tisztában van a nemi szerepekre vonatkozó előítéletek házastársi kapcsolatot romboló hatásaival). •A szakmai ismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (például képnyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás, montázstechnika) megfelelően alkalmazza.	4

	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. (Például olyan férfiakat szólaltat meg, akik a vezető beosztású feleségüktől átvállalják az ún. női háztartási munkákat.)	2
Összesen			40
A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekthez mellékelt írásos anyag és a képi vagy elektronikus vizsgadarab összesített pontszáma (a és b rész együtt)			50

3. Szervezésen alapuló projekt

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése (30 pont)

Szempontok		Maximális pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját munkája. A dolgozat alapján egyértelműen azonosítható, hogy a szervezés folyamatában mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye, és mit végzett például a többi szervező. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatokat, a rendezvény fontosságát, szerepét a megcélzott közösség életében.	4	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (3-5 oldal). A dolgozat tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. 	4	
	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címet tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> •Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait. 	2	
K O M P E T E N C I Á K	Cél- meghatározás és értékelés	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos anyag a rendezvényszervezés céljához igazodik, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatokat. (Például a vizsgázó eldönti, kiket hív meg a programra, és meghatározza a vitasorozat témáját: a párválasztás gondjai, az ideális nő, az ideális férfi és az ideális család napjaink magyar társadalmában.) •Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére is. 	4
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényeg-kiemelés	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatokat, összefüggéseket felismerésére. (Például képes a tartalmi elemeket megfelelően csoportosítani; meg tudja tervezni a vita menetét és a várható reagálásokat.) •A tanuló törekszik a lényegi elemek hangsúlyozására. (Például próbálja a vitát a véleményformálás módja és az ebből adódó erkölcsi dilemmák mentén felépíteni.) 	2
A projektmunka elméleti megalapozása	<ul style="list-style-type: none"> •Az elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia, a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei megjelennek, azokat megfelelően alkalmazza. (A vizsgázó rendelkezik például szociológiai, etikai, szociálpszichológiai, jogi ismeretekkel; képes a vitát a női karrierépítés és a megváltozott nemi szerepek erkölcsi kérdései alapján megtervezni.) 	4	
	<ul style="list-style-type: none"> •Rávilágít a szervezés jogi, gazdasági feltételeire. 	4	
Összesen		30	

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése (20 pont)

Szempontok, kompetenciák		Maximális pont
Önálló munkavégző és kezdeményező-képesség	A vizsgázó által a szervezésre, lebonyolításra fordított időmennyiség dokumentáltan az érettségéhez méltó.	2
	A tanuló motiváltsága megfelelő mértékű, ön maga javasol, áll elő ötletekkel. Megállapítható, hogy a vizsgázó a szervezésben mit végzett önállóan, irányítóként, munkatársként.	4
A figyelemfelkeltés és az érdeklődés megtartásának képessége	<ul style="list-style-type: none"> •A rendezvény meghirdetésének körülményeinél a figyelem felkeltése ötletes, többfajta információhordozót is használ, vagy tükröződik a személyes meggyőzésre tett erőfeszítés. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •A szervezés folyamatában a vizsgázó képes a megfelelő tájékoztatásra. A tanuló képes a kapcsolatteremtésre, számára esetleg idegen környezetben is jól kommunikál. 	2
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	<ul style="list-style-type: none"> •A célhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő. Az események időtartama arányos. (Például a vitasorozat esetében az egyes részek elosztása arányos.) 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •A helyszín megválasztása megfelelő, a költségigények meghatározása megfelelő módon megtörtént. 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgázó képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például a vizsgázó ismeri a meghívott vendégek állásfoglalását, vélekedését a témával kapcsolatban; és a nézőközönség véleményét is tudja ezen állásfoglalásokkal ütköztetni.) •Az esemény menetének összefogása, irányítása megvalósult. A rendezvény értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént. 	2
Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és problémamegoldó-képesség	<ul style="list-style-type: none"> •A tervezés és lebonyolítás során az esetlegesen várható gátló, zavaró tényezők megoldását megtervezte a vizsgázó (esőnap, póthelyszín, áramhiány, rendzavarás stb.). 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •A tanuló képes volt a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére, az akadályok leküzdésére, megoldotta a váratlan helyzeteket, reagált a felvetésekre. 	2
Összesen		20
A szervezésen alapuló projekt összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50

3. projekttema: Ismerkedési, társkeresési szokások régen és ma

1. Írásos dolgozat típusú projekt értékelése

Szempontok		Maximális pont	
A dolgozat egyedisége	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját szellemi terméke. Az idézeteket, hivatkozásokat pontosan feltünteti	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	•Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (10-15 oldal).	2	
	•A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek.	2	
	•A dolgozat tagolása arányos. •A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2 6	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag meg-alapozott címadás	A cím a tartalommal összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes. (Például ráirányítja a figyelmet az ismerkedési szokások megváltozására, az illemszabályok betartásának háttérbe szorulására.)	2
K O M P E T E N C I Á K	Feladat-megértés, probléma-felismerés, probléma-megoldás keresése	•A munka tartalma megfelel a választott témának, az ismerkedési, társkeresési szokások erkölcsi kérdéseit állítja a középpontba. A vizsgázó az írásos dolgozat típusú projekthez kapcsolódó műfajokkal szemben támasztott követelményeket betartja. •A projektmunka tartalmaz önálló kutatási tevékenységet (például interjúkészítés, kérdőív-készítés esetében), esetleg eredményt. (Például bemutatja az ismerkedés szokásait a harmincas-negyvenes években a környezetében élők visszaemlékezései alapján.)	4 4

K O M P E T E N C I Á K	A projekt elméleti meg-alapozása, az információk komplex kezelése, a szakmai fogalmak azonosítása, helyes használata	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos produktumhoz kapcsolódó elméleti ismereteket megfelelően alkalmazza. (Például a vizsgázó ismeri a szabályok, a szokások szerepét a személyiség alakulásában. Látja a különféle életmódok eltérő szokásrendszerét. Tudja, hogy az illemszabályok megsértése kirekesztéshez is vezethetett. Tudja, hogy az erkölcsiség mást jelentett a harmincas években, mint napjainkban.) Információit többféle műveltségi területről szerzi (például szociológia, szociálpszichológia, etika, jog). Képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például képes a társkeresés lehetőségeit napjaink társadalmi problémái, az internethasználat elterjedése, a közösségi terek beszűkülése összefüggései alapján vizsgálni.) •Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű olvasása (például Fábri Anna (szerk.): A művelt és udvarias ember; Czifra Éva: Segítség! Társkereső lettem!; Paládi-Kovács Attila (szerk.): Házasság és házasodás. Magyar Néprajz VIII. kötet; Hidas Judit (szerk.): Kultúra, viselkedés, kommunikáció. •A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja (például: illem, szabály, szokás, jog, erkölcs, szocializáció, értékek, életmódfajták, csoportnormák, önértékelési zavarok, hazugság, becsület, felelősség, hitelesség, kíváncsiság, kommunikációs zavarok, média, divat). 	6
		<ul style="list-style-type: none"> •Hivatkozik a felhasznált szakirodalomra, forrásokra. Elvárható legalább 3-5 rövidebb terjedelmű mű olvasása (például Fábri Anna (szerk.): A művelt és udvarias ember; Czifra Éva: Segítség! Társkereső lettem!; Paládi-Kovács Attila (szerk.): Házasság és házasodás. Magyar Néprajz VIII. kötet; Hidas Judit (szerk.): Kultúra, viselkedés, kommunikáció. 	2
		<ul style="list-style-type: none"> •A témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja (például: illem, szabály, szokás, jog, erkölcs, szocializáció, értékek, életmódfajták, csoportnormák, önértékelési zavarok, hazugság, becsület, felelősség, hitelesség, kíváncsiság, kommunikációs zavarok, média, divat). 	2

A lényegi elemek és a logikai kapcsolatok felismerése	<ul style="list-style-type: none"> •A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontos. A vizsgázó megtalálja a legfontosabb csomópontokat. (Például a vizsgázó látja az erkölcsi felfogás változását a társkeresésben. Ismerteti a különböző életmódok eltérő ismerkedési szokásait. Láttatja az elmagányosodás társadalmi okait. Tudja, hogy az ismerkedés gátja lehet az önbizalomhiány, az alacsony önértékelés. Érzékelteti a mai fiatalok társkeresési problémáit, és az elhamarkodott döntések hatását a személyiségre.) 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére (például látja a média hatását a fiatalok társválasztására, érzékelteti a kulturált ismerkedés lehetőségeinek nehézségeit). 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •Képes következtetések levonására (például tudja, hogy a századforduló ismerkedési szabályai elősegítették a tartós kapcsolatok kialakulását). 	2
A hipotézis vagy cél megfogalmazása és értékelése	<ul style="list-style-type: none"> •Az elkészült projekt a hipotézisre (kérdőív, interjú esetében) vagy a célra épül, alkalmas a megadott téma vizsgálatára. (Például hipotézis lehet: Napjainkban nehéz társ kapcsolatot létesíteni, kevés a közösségi alkalom az ismerkedésre. Cél lehet: az internet társkeresési lehetőségeinek bemutatása, erkölcsi gondjainak érzékeltetése.) 	2
	<ul style="list-style-type: none"> •Sor kerül a hipotézis vagy a cél megvalósulásának értékelésére. 	2
A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. Fontos szempont, hogy a kérdést ne elvontan, hanem saját környezetében, lakóhelyén vizsgálja. (Például bemutatja a fiatalok ismerkedési lehetőségeit lakóhelyén.)	2
Önkifejező-képesség	Az írásos anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang, az írásos anyag tartalmazza a szerző saját véleményét (például elmondja saját tapasztalatait az ismerkedési szokásokkal kapcsolatban).	4
Összesen		50

2. A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekt értékelése

2. a) A projekthez mellékelt írásos anyagok értékelése (10 pont)

Szempontok		Maximális pont	
K O M P E T E N C I Á K	Célmeghatározás és értékelés	Az írásos anyag a célhoz igazodik, sor kerül a cél megvalósulásának értékelésére is. (Például cél lehet az internetező fiatalok ismerkedési szokásainak bemutatása, ezen tevékenység erkölcsi kérdéseinek taglalása.)	2
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	A vizsgázó képes a lényegi elemek, ok-okozati kapcsolatok, összefüggések felismerésére. (Például a vizsgázó látja az erkölcsi problémákat az interneten történő levelezés esetében.)	2
	A projektmunka elméleti megalapozása	Mind a produktum megvalósításához szükséges technikai eszközök hatás-mechanizmusát, a választott műfaj sajátosságainak ismeretét, mind a témához kapcsolódó elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia. Az elméleti ismeretek megfogalmazódnak, azokat megfelelően alkalmazza az érettségiző. (Például tisztában van az empátia, az önfeltárás jelentőségével a társkeresésben.)	4
	Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott, és nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát.	2
Összesen		10	

2. b) A képi vagy elektronikus vizsgadarab értékelése (40 pont)

Szempontok		Maximális pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	•A projekt a vizsgázó saját szellemi terméke. A mástól átvett multimédiás anyagrészek forrásait pontosan feltünteti.	2	
	•A projektmunka tartalmaz önálló kutatási és/vagy művészi tevékenységet, esetleg eredményt, az anyagban megjelenik az eredetiség, az egyéni hang.	6	
	•Jól megállapítható a szerző saját véleménye például a hazugságokon alapuló internetes ismerkedés erkölcsiségéről.	2	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	•A vizsgamunka formája az érettségi vizsgához méltó, esztétikai minőséget hordoz.	4	
	•Az audiovizuális produktum terjedelme megfelel az előírtaknak.	2	
	•Képi és auditív világa jól szerkesztett, ha van, szövege szabatosan, pontosan, megfogalmazott, nem tartalmaz súlyos nyelvi vagy nyelvhelyességi hibát.	2	
K O M P E T E N C I Á K	Szakmailag megalapozott címadás	A cím a témával összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes, utalhat a választott műfajra. (Például bemutatja az ismerkedés kezdeti szakaszának bizonytalanságait.)	2
	A feladat megértése	A munka tartalma megfelel a kiírt és választott témának, a társkeresési szokások változásainak etikai vonatkozásait állítja a középpontba. Betartja a választott műfaj sajátosságait, követelményeit.	2
	A lényegi elemek és logikai kapcsolatok felismerése, az információk komplex kezelése	•A projektmunkában a lényegi elemeket emeli ki, jól súlypontos, megjelennek ok-okozati kapcsolatok, összefüggések (például a vizsgázó bemutatja a szülők szerepét a társkeresés szokásaiban régen és most.)	4
		•Tárgyát vagy témáját több szempontból vizsgálja, ábrázolja. (Például bemutatja a fiatalok és az idők vélekedését az ismerkedési szokásokról.)	4
	A projekt készítésének szakmai megalapozása	•A témához kapcsolódó elméleti és műfaji ismeretek tükröződnek a kész műben. (Például a vizsgázó az erkölcsi értékek mentén próbálja bemutatni a társkeresés szokásait.) •A szakmai ismereteket, a különböző technikai eszközök hatásmechanizmusát (például képnyelv, hanghatások, technikai eszközök, vágás, montázstechnika) megfelelően alkalmazza.	4 4
	A téma aktualitása	A vizsgamunka életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz, a helyi viszonyokhoz. (Például saját családjának története kapcsán beszél az ismerkedési szokásokról.)	2
	Összesen		40
	A képi vagy elektronikus ismeretterjesztő információforráson alapuló projekthez mellékelt írásos anyag és a képi vagy elektronikus vizsgadarab összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50

3. Szervezésen alapuló projekt

3. a) A szervezésen alapuló projekthez készített írásos anyagok értékelése

Szempontok		Maximális pont	
Önállóság a kiválasztott téma feldolgozásában	Az érettségi dolgozat a vizsgázó saját munkája. A dolgozat alapján egyértelműen azonosítható, hogy a szervezés folyamatában mi az érettségiző saját, önálló teljesítménye, és mit végzett például a többi szervező. Az írásos anyag tükrözi a szervezés során szerzett egyéni tapasztalatokat, a rendezvény fontosságát, szerepét a megcélzott közösség életében.	4	
Formai és terjedelmi követelmények, megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos vizsgamunka terjedelme megfelelő (3-5 oldal). A dolgozat tagolása arányos. A kifejtés mondatokból áll, a szöveg logikusan felépített, szabatosan, pontosan, igényesen megfogalmazott. Nem tartalmaz súlyos nyelvtani vagy helyesírási hibát. 	4	
	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgamű formája esztétikus, az érettségi vizsgához méltó, megfelelő papíron íródott, margót és címeket tartalmaz, táblázatai áttekinthetőek, egyenes vonalak határolják, illusztrációi ízlésesek. 	2	
	<ul style="list-style-type: none"> •Portfóliója gondosan összeállított, tükrözi a szervezőmunka sajátosságait. 	2	
KOMPETENCIÁK	Célmeghatározás és értékelés	<ul style="list-style-type: none"> •Az írásos anyag a rendezvényszervezés céljához igazodik, meghatározza a szervezés során végzendő egyéni feladatokat. (Például a vizsgázó eldönti, kiket hív meg a programra, és meghatározza a vitasorozat témáját: Milyen erkölcsi kérdések vetődnek fel az ismerkedéssel kapcsolatban a századfordulón és napjainkban?) •Sor kerül a cél megvalósulásának vizsgálatára, az érettségiző által végzett tevékenység hatékonyságának értékelésére is. 	4
	A logikai kapcsolatok felismerése, lényegkiemelés	<ul style="list-style-type: none"> •A vizsgázó képes az ok-okozati kapcsolatokat, összefüggéseket felismerésére. (Például képes a tartalmi elemeket megfelelően csoportosítani; meg tudja tervezni a vita menetét és a várható reagálásokat.) •A tanuló törekszik a lényegi elemek hangsúlyozására. (Például próbálja kérdéseit a társkeresés etikai vonatkozásai mentén megfogalmazni, valamint rákérdez ezen szokások megítélésére.) 	2
	A projektmunka elméleti megalapozása	<ul style="list-style-type: none"> •Az elméleti ismeretek megalapozását tükrözi az elkészített bibliográfia, a szervezéshez tartozó marketing- és PR-tevékenység elméleti ismeretei megjelennek, azokat megfelelően alkalmazza. (A vizsgázó rendelkezik például szociológiai, pszichológiai, etikai, szociálpszichológiai, jogi ismeretekkel.) •Rávilágít a szervezés jogi, gazdasági feltételeire. 	4
Összesen		30	

3. b) A lebonyolítás módjának értékelése

Szempontok		Maximális pont
Önálló munkavégző és kezdeményező-képesség	• A vizsgázó által a szervezésre, lebonyolításra fordított időmennyiség dokumentáltan az érettségéhez méltó.	2
	• A tanuló motiváltsága megfelelő mértékű, önmaga javasol, áll elő ötletekkel. Megállapítható, hogy a vizsgázó a szervezésben mit végzett önállóan, irányítóként, munkatársként.	4
A figyelemfelkeltés és az érdeklődés megtartásának képessége	• A rendezvény meghirdetésének körülményeinél a figyelem felkeltése ötletes, többfajta információhordozót is használ, vagy tükröződik a személyes meggyőzésre tett erőfeszítés.	2
	• A szervezés folyamatában a vizsgázó képes a megfelelő tájékoztatásra. A tanuló képes a kapcsolatteremtésre, számára esetleg idegen környezetben is jól kommunikál.	2
Szervező-készség, az információk komplex kezelése	• A célhoz kapcsolódó időkeret megjelölése, az időpont megválasztása megfelelő. Az események időtartama arányos. (Például a vitasorozat esetében ügyel a bevezetés időtartamára, nehogy az esemény egész idejének rovására menjen.) A helyszín megválasztása megfelelő, a költségigények meghatározása megfelelő módon megtörtént.	2
	• A vizsgázó képes az eltérő forrásból származó információk ötvözésére. (Például a vizsgázó ismeri a meghívott szakemberek és a közönség állásfoglalását). Az esemény menetének összefogása, irányítása megvalósult. A rendezvény értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént.	2
	• Az esemény menetének összefogása, irányítása megvalósult. A rendezvény értékelése és a megfelelő visszacsatolás megtörtént.	2
		2
Helyzetfelismerő, konfliktuskezelő és probléma-megoldó-képesség	• A tervezés és lebonyolítás során az esetlegesen várható gátló, zavaró tényezők megoldását megtervezte a vizsgázó (esőnap, helyszín, áramhiány, rendzavarás stb.).	2
	• A tanuló képes volt a program kapcsán keletkező feszültségek kezelésére, az akadályok leküzdésére, megoldotta a váratlan helyzeteket, reagált a felvetésekre.	2
Összesen		20
A szervezésen alapuló projekt összesített pontszáma (a és b rész együtt)		50